

ЛІАНИ В ОЗЕЛЕНЕННІ МІСТА ХАРКІВ

Кравченко Л.І., ст. викладач; Ужченко Г.І., здобувач першого
(бакалаврського) рівня 206-196-01
(ДБТУ, м. Харків, Україна)

*In the modern greening of the city of Kharkiv, the most common types of vines are: five-leaved virgin grape (*Parthenocissus quinquefolia*) and three-pointed maiden grape (*Parthenocissus tricuspidata*). Lianas perform the following functions: aesthetic, sanitary and hygienic, protective and have the potential of a social function - reclamation of abandoned industrial areas of Kharkiv into interesting garden and park facilities for recreation.*

Використання ліан в озелененні Харкова має давню традицію. Ліани в ХХ ст. прикрашали не тільки фасади жилих та адміністративних будівель, але й сквери та парки, обвиваючи альтанки, арки, перголи. На початку ХХІ ст. використання ліан почалось зменшуватися. Їх почали прибирати з фасадів будівель, з балконів та лоджій, з скверів та парків. У сучасному озелененні міста Харкова найпоширенішим видом ліан є: дівочий виноград п'ятилисточковий (*Parthenocissus quinquefolia*) та дівочий виноград тригострокінцевий (*Parthenocissus tricuspidata*).

Найчастіше дівочий виноград вкриває високі кам'яні огорожі та стіни закинутих будівель. Зустрічається дівочий виноград у захаращених частинах парків у вигляді надґрунтового покриття. Але є приклади вдалого дизайну озеленення дворів в центрі міста, кафе під відкритим небом, що надає цим місцям затишок та своєрідність.

Привабливість дівочого винограду для масового озеленення м. Харкова є в тому, що він декоративний упродовж усього сезону за рахунок щільного покриття вертикальної поверхні листям влітку темно-зеленого кольору, який восени змінюється на всі відтінки червоного. Крупні листові пластинки створюють виразну фактуру, яка забезпечує щільну маскувальну завісу. Він чудово захищає будь-які стіни від пилу, перегріву, дощу, вітру, а також усуває вогкість біля фундаменту та навіть усередині приміщення. Відрізняється швидким ростом, не боїться морозів, зростає на будь-якому ґрунті, йому не потрібна велика площа живлення, не вимагає підживлення. Ще його важливою рисою є стійкість до хвороб і шкідників та легкість розмноження. Є у дівочого винограду й недоліки - навесні дуже пізно починає вегетацію, що зменшує його декоративність у весняний період.

Але доцільність використання дівочого винограду дуже велика, так як він виконує багато функцій, а саме: естетичну, санітарно-гігієнічну, захисну. Можна наголосити на виконанні ним й соціальної функції – надання привабливості промисловим районам Харкова з великою кількістю підприємств, які мають непрезентабельний вигляд з подальшою рекультивацією закинутих промислових територій на цікаві садово-паркові об'єкти для рекреації.